

SỔ TAY DOANH NGHIỆP
NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT VỀ CÁC

F T A

CỦA VIỆT NAM

Lời mở đầu

Trong tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế, sau giai đoạn mở cửa theo chiều rộng bằng việc gia nhập và thực thi các cam kết WTO, Việt Nam đã bước sang giai đoạn hội nhập theo chiều sâu, với việc đàm phán, ký kết và thực thi các hiệp định thương mại tự do (FTA).

Tính tới thời điểm 7/2019, Việt Nam đã có tổng cộng 12 FTA đang có hiệu lực, 01 FTA đã ký, và 03 FTA đang trong quá trình đàm phán. Với số lượng này, Việt Nam nằm trong top các nền kinh tế có nhiều FTA nhất trong khu vực và trên thế giới.

Mặc dù vậy, tới nay việc tận dụng các lợi ích từ các FTA đối với nhiều doanh nghiệp Việt Nam vẫn còn rất hạn chế. Một trong những lý do được nói tới là doanh nghiệp chưa được trang bị kiến thức cơ bản về các FTA, chưa nói tới việc hiểu nội dung và tận dụng các lợi ích từ các cam kết trong từng FTA cụ thể.

Sổ tay này được Trung tâm WTO và Hội nhập – Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam biên soạn với mục tiêu cung cấp cho doanh nghiệp và các đối tượng quan tâm nhưng kiến thức cốt lõi nhất về một FTA, các tác động và cách thức ứng phó cơ bản trước một FTA. Cẩm nang cũng giới thiệu những nét vắn tắt nhất về các FTA mà Việt Nam đã có.

Hy vọng rằng các thông tin trong Sổ tay này sẽ hữu ích cho doanh nghiệp trong việc tìm hiểu ban đầu về các FTA, từ đó có nền tảng thích hợp để tìm hiểu sâu hơn về từng FTA. Đây sẽ là những bước đầu tiên để doanh nghiệp có thể tận dụng các cơ hội, vượt qua thách thức từ các FTA và hội nhập thành công.

**Trung tâm WTO và Hội nhập
Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam**

Mục lục

Phần thứ nhất	
NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN NHẤT VỀ CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO	8
I. Tính chất, đặc điểm của các FTA	10
1. Hiệp định thương mại tự do (FTA) là gì?	11
2. FTA khác với WTO và các Hiệp định thương mại, đầu tư mà Việt Nam đã có trước đây như thế nào?	12
3. FTA khác gì với Cộng đồng Kinh tế ASEAN (AEC)?	13
4. FTA thường có những nội dung gì?	14
5. Có những loại FTA nào?	16
6. Việt Nam đã tham gia bao nhiêu FTA?	18
7. Liệu việc Việt Nam dành cho các đối tác FTA ưu đãi đặc biệt có vi phạm nguyên tắc tối huệ quốc của WTO không?	20
8. Trường hợp Việt Nam có nhiều hơn một FTA với cùng một nước Đối tác thì thực hiện theo FTA nào?	21
9. Các FTA có thay thế các Hiệp định khác liên quan tới thương mại mà Việt Nam đã có không?	22
10. Quy trình để có một FTA?	23
II. Cơ hội và thách thức từ các FTA	30
11. FTA mang lại những lợi ích gì về kinh tế cho Việt Nam?	31
12. Các FTA mang lại lợi ích gì về thể chế cho Việt Nam?	32
13. Các FTA mang lại những lợi ích gì cho Việt Nam từ góc độ phát triển?	33
14. Từ góc độ cạnh tranh, Việt Nam có thể phải chịu ảnh hưởng bất lợi gì từ các FTA?	34
15. Từ góc độ vĩ mô, Việt Nam có thể phải chịu tác động bất lợi gì từ các FTA?	35
16. Từ góc độ công cụ chính sách, Việt Nam có thể phải chịu ảnh hưởng bất lợi gì từ các FTA?	36
III. Khuyến nghị đối với doanh nghiệp trước các FTA	38
17. Doanh nghiệp sản xuất, xuất khẩu cần làm gì để tận dụng cơ hội từ các FTA?	39
18. Doanh nghiệp sản xuất hàng hóa, cung ứng dịch vụ nội địa cần làm gì để vượt qua thách thức cạnh tranh từ các FTA?	41

Phần thứ hai

GỚI THIỆU CƠ BẢN VỀ CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO MÀ VIỆT NAM THAM GIA 42

1. Các Hiệp định thương mại tự do ASEAN (AFTA)	45
a. Hiệp định thương mại hàng hóa ASEAN (ATIGA)	47
b. Hiệp định thương mại dịch vụ ASEAN (AFAS)	50
2. Hiệp định thương mại tự do ASEAN- Trung Quốc (ACFTA)	51
3. Hiệp định thương mại tự do ASEAN- Hàn Quốc (AKFTA)	55
4. Hiệp định đối tác kinh tế toàn diện ASEAN - Nhật Bản (AJCEP)	59
5. Hiệp định thương mại tự do ASEAN- Ấn Độ (AIFTA)	63
6. Hiệp định thương mại tự do ASEAN- Australia-New Zealand (AANZFTA)	67
7. Hiệp định đối tác kinh tế Việt Nam- Nhật Bản (VJEPA)	73
8. Hiệp định thương mại tự do Việt Nam- Chi lê (VCFTA)	77
9. Hiệp định thương mại tự do Việt Nam – Hàn Quốc (VKFTA)	81
10. Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - Liên minh kinh tế Á- Âu (FTA VN-EAEU)	85
11. Các Hiệp định thương mại tự do ASEAN – Hong Kong, Trung Quốc (AHKFTA, AHKIA)	89
12. Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương (CPTPP)	93
13. Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - Liên Minh Châu Âu (EVFTA)	101
14. Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP)	107
15. Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EFTA	111
16. Hiệp định thương mại tự do Việt Nam – Israel	113

PHỤ LỤC 116

Phụ lục 1 – Một số đầu mối thông tin thương mại quốc tế hữu ích của Việt Nam	118
Phụ lục 2 – Một số Thương vụ Việt Nam tại thị trường có FTA với Việt Nam	119
Phụ lục 3 – Cổng thông tin thương mại của một số thị trường có FTA với Việt Nam	123